

Verslag informatieavond Fêste Grûn Doneradiel 25-11 2016 te Oosternijkerk

1. Opening en toelichting doel van de avond ; Piter Falkena en Douwe Anema (voorzitter en bestuurslid FGD)

Piter Falkena heet de 63 belangstellenden en sprekers van harte welkom. Het motto van deze avond is “ Twee weten meer dan één”. Want wat weten wij? Je verdwaalt in cijfers en rapporten als je gaat lezen over gaswinning en de gevolgen daarvan. Vandaar deze informatieavond van FGD.

Douwe Anema geeft aan dat we een historische avond hebben. Alle aanwezigen maken zich zorgen om “de neiteam” , onze nakomelingen. Wij wonen op de bank van een armlastige gemeente, maar het gas moet van de regering gewonnen worden. Wij van FGD vinden dat een deel van de opbrengst terug moet vloeien naar dit gebied. Dat kan helpen tegen de krimp en het kan voorzien in een vergoeding wegens waardevermindering van het onroerend goed. ook zouden die gelden ingezet kunnen worden om energie neutraal te worden in onze mooie gemeente Dongeradiel. Zo hebben we niet alleen de lasten, maar ook de lusten. daar willen we als FGD mee bezig zijn, dus bij deze de oproep achter ons te gaan staan!

2. Gaswinning : stand van zaken Minicollege door dr. Auke Barnhoorn, geoloog(geofysicus) en onderzoeker, alsmede docent petrofysica. Zie bijdrage Auke Barnhoorn op onze site.
3. Verhelderende vragen bij 2:

Is het een voordeel of een nadeel dat we hier in de regio te maken hebben met een flink aantal kleine inplaats van 1 groot gasveld? Dat is moeilijk te zeggen, maar het vraagt in ieder geval een helikopterview, zodat je in de gaten houdt wat er gebeurt.

Deden we maar wat, zonder de consequenties goed te kennen toen in Slochteren werd begonnen met winnen? nee niet helemaal, maar er is nu wel veel meer kennis dan destijds.

Zijn er ook plaatjes van de ondergrond van bv het Ternaard veld?
Ja, die zijn er ook op kleine schaal.

Is monitoring belangrijk en voldoende gewaarborgd? Monitoring is belangrijk voor alle velden en met name ook voor nieuwe velden. Breuklijnen in de ondergrond zijn bekend en dus ook goed in kaart te brengen.

Hoe werkt het seismisch netwerk? In Groningen wordt het seismisch netwerk uitgevoerd door de NAM. Die geeft haar bevindingen door aan het KNMI. Hier in Dongeradeel heeft het KNMI een eigen meetstation.

Hoe belangrijk is een nulmeting? Een goede nulmeting is voor elke bewoner belangrijk. *Gaan we, zoals we hier aanwezig zijn, überhaupt wel akkoord met de gasboringen en gaswinning?* De meeste aanwezigen willen dat liever niet, maar onze invloed is beperkt.
4. Risico's winning voor mens en milieu. Presentatie door drs. Ellen Kuipers, biologe en milieukundige van de Waddenvereniging. Zie bijdrage Ellen Kuipers op de site.
5. Verhelderende vragen bij 4:

Scheef boren onder de Waddenzee is toch ook boren? Yes, dat klopt. Het Rijk wil gewoon dat er geboord wordt. Zij is voor 51% eigenaar van de NAM!

Douwe Anema vult aan : Opbrengstverdeling NAM in Groningen 90 % Rijk, 10 % NAM. In Friesland is de verdeling 70% Rijk en 30 % NAM. We moeten als Friezen dus massaal opstaan!

Piter Falkena vult aan : De NAM zegt dat zij niet winnen als het merendeel van de bevolking het niet wil!

Minister Kamp beroept zich bij de winning op wetgeving en de energienota van het Rijk om zo de energietransitie te bekostigen.

Hoe staat de Waddenvereniging hier tegenover?

Gaswinning levert veel comfort op voor de regering. Contracten met bv het buitenland worden gebruikt om doorgaande winning te legitimeren, maar.....contracten kun je openbreken. Politiek houdt zich vooral bezig met de korte termijn en dat is de reden dat er hierin te weinig gebeurt.

Hoe staat het met de zeespiegelstijging in relatie tot gaswinning?

Die kan variëren van 1 tot wel 2 meter.

Aanvulling vanuit het publiek: Er is een denktank Dongeradeel die veel subsidies kan versterken zowel landelijk als regionaal. duurzaam@dongeradeel.nl Elkenien grien is de naam van hun actie. Persoonlijke gesprekken en advies zijn mogelijk met oa Geert Brill. Lange termijn onderzoek wordt wel uitgevoerd door Staatstoezicht en de Raad voor de Veiligheid. Aanvulling vanuit het publiek: Boren naar gas is niet meer actueel. in Duitsland, boven Hamburg wordt veel energie gewonnen met wind. Boeren werken daar samen om dat te doen.

Aanvulling vanuit FGD : Vanuit FGD zijn er twijfels over de mening van Auke Barnhoorn in zijn minicollege dat de komvormige daling geen schade aan bebouwing kan aanbrengen.

6. Geleide standpunt discussie aan de hand van stellingen : Ria van de Laar (bestuurslid FGD) leidt de discussie in. Zij wijst op het de noodzaak van bewustwording ten aanzien van energiewinning. Een breed draagvlak, discussie en belangenvertegenwoordiging van bewoners van Dongeradeel is wat wij van FGD nastreven. Het belang van onafhankelijk onderzoek is groot. Terugrapportage vanuit FGD naar lokale en landelijke overheden zal plaatsvinden.

Stephen Hawkins verwoordde onze zorgen als volgt: Als we niet anders gaan leven, dan zijn wij straks zelf de bedreigde soort. Binnen 100 jaar al!

STELLING: Wat zijn argumenten voor en tegen het oprichten van een onafhankelijk fonds voor het jaarlijks toewijzen van een deel van de aardgasbaten voor compensatie mens en milieu van gaswinning? Het gaat hierbij om: een onafhankelijk fonds in de betreffende gebieden van Noord Nederland

percentage tussen de 10 en 20% van de publieke aardgasbaten vanuit het Rijk naar het fonds naar eigen inzicht te besteden inkomsten die 'los staan' van schadevergoedingen

Argumenten VOOR:

1. gasbaten investeren in alternatieve energie/ energietransitie bij regionale inwoners
2. tegen gas winnen, maar als dat wel gebeurt dan voor elke m3 gas een deel van de opbrengsten gebruiken voor de ontwikkeling van alternatieve energie
3. is goed voor de regio, het geeft een boost; je maakt direct op positieve wijze gebruik van de gaswinning
4. zorgt voor betere borging van de leefbaarheid in de regio (bv boeren worden gestimuleerd minder intensief te gaan werken)

5. Vanuit Wierum voor, maar meer tijd nodig voor een compleet beeld van deze stelling
6. het winningsgebied voelt zich hierdoor gehoord en gezien en gewaardeerd
7. dat it jild net útnaait
8. gebruiken voor energietransitie en deze versnellen
9. Belangrijk is wie de baas is over het fonds (personen uit de regio!) en hoe compensatie of uitkering wordt vastgesteld
- 10.Noord Nederland kan zo onafhankelijk worden van aardgas
- 11.Status van krimpregio kan hierdoor verdwijnen
12. geeft financiële ruimte voor experimenten met nieuwe energievormen bv eb-vloed
13. “voor wat hoort wat”
14. Creëert draagvlak
15. maakt de organisatie van onafhankelijk monitoring systeem van KNMI mogelijk, waarin burgers zelf in de regio kunnen meedoen.
16. Het vergroot de bewustwording, waakhond en kritisch geluid tegenover de NAM.

17. de negatieve gevolgen zoals bodemdaling kunnen positief worden ingezet door weer natte graslanden ed te realiseren.

Argumenten TEGEN:

1. kan gezien worden als een aanmoediging gas te gaan winnen. Gas laten zitten! Dit argument werd vaak genoemd!!!
2. Wie/welke partij gaat beslissen waar het geld naar toe gaat? Hoe zal dit eerlijk gaan? Er kan ruzie in de regio door ontstaan. ook dit argument werd meerdere keren genoemd
3. Compensatie is mooi, maar bodemdaling gaat door.
4. de rijksinkomsten zullen hierdoor gaan dalen, dan volgt wellicht “aanvulling” van de rijksbegroting
5. kan leiden tot minimalisering van alternatieve vergoedings oplossingen
6. het gevaar dat een dergelijk fonds als voorwaarde;”een maximale gaswinning in de regio creëert.
7. kans op discussie bij eventuele schadegevolgen in de toekomst. Er is dan al compensatie geweest....
- 8.maar dan wil het hele land voor allerlei zaken compensatie (snelweg dichtbij; industrie) iedereen heeft wel ergens last van in Nederland.
9. Oneerlijk tegenover randgemeenten die geen gas hebben en daardoor ook bv geen mooie wegen o.i.d.
10. we willen geen windmolens zien, geen grote vlakten zonnepanelen,

geen mest vergisters ruiken..... maar we willen wel altijd beschikken over warmte en licht.

ANDERE inbreng:

1. We moeten het gas laten zitten voor schone energie. Meer windmolens en energiebesparing Afbouw van fossiele energie
2. Wetswijziging zodat (nieuwe) initiatieven voor gaswinning moeten een substantieel deel investeren in duurzame energie
3. er moet een Noodfonds worden opgericht om toekomstige aardbevingen door gaswinning te compenseren. Als die nood er is is de NAM al lang failliet en zal niets meer uitkeren.
4. maak een Facebook pagina voor FGD
5. Aansluiting zoeken bij Waddenfonds en de criteria aanpassen zoals bv meer regio gebonden maken t.o.v. de winningslocaties.
6. De voeding van het Waddenfonds jaarlijks uit 10% van het gewonnen gas in de regio laten zijn.
7. Komen tot een onafhankelijke regionale toetsingscommissie losstaand van het reguliere Waddenfonds

7. Afsluiting en vervolgspraken

Het idee een enquête onder dorpsbewoners te organiseren als FGD samen met de dorpsbelangen is een heel goed en bruikbaar idee. We komen daar op terug.

Het verslag van deze avond komt op de site van FGD

In het nieuwe jaar zullen door FGD vragen gesteld gaan worden aan de gemeente Dongeradeel, graag zien we dan veel dorpen vertegenwoordigd op de publieke tribune. Graag horen wij van FGD van u , de aanwezigen, waar u zit of waarmee u zit en dergelijke. Voel u vrij contact met ons op te nemen.

Onze tweede informatie avond zal zich meer toespitsen op de regio en dus minder algemeen van karakter zijn.

De beide sprekers worden nogmaals hartelijk bedankt voor hun bijdrage en inzet.

Wij houden u graag op de hoogte en danken u allen voor uw aanwezigheid.